

Úrvacsorás istentisztelet – Karácsony ünnepe

Budapest-Fasor, 2022. december 25.; MGYTK

<https://youtu.be/DFzRT74gZBo>

A vasárnap igéje: Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét. (Jn 1,14)

Lekció: Lk 2,1-14 Jézus születése

Történt pedig azokban a napokban, hogy Augusztusz császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriában Kvirinius volt a helytartó. Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. Felment József is a galileai Názáretből Júdeába, Dávid városába, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. És történt, hogy amíg ott voltak, eljött születésének ideje, és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely. Pásztorok tanýáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és őrkdtek éjszaka a nyájuk mellett. És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljeteK, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.

A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban. És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.

Textus: Róm 5,18-21 Ádám és Krisztus

Kedves Gyülekezet!

Mi történt Betlehemben? – a tegnapi olvasmányos és korálénekes szentesti istentisztelet erre a kérdésre adott választ. A mai karácsony ünnepére kijelölt prédikációs alapigénk pedig arra a kérdésre ad választ, hogy miért történt mindez Betlehemben, hogy miért kellett Istennek emberré lennie:

Ahogyán tehát egy ember [Ádám] bűne lett minden ember számára kárhózzattá, úgy lett egynek [Krisztusnak] az igazsága minden ember számára éltető megigazulás-sá. Mert ahogyán az egy ember engedetlensége által so-kan lettek bűnösökké, úgy az egynek engedelmissége által is sokan lesznek igazakká. Közben pedig eljött a törvény, hogy megnövekedjék a bűn. De ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem; hogy amiképpen uralkodott a bűn a halálban, úgy uralkodják a kegyelem is az igazság által az örök életre Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Ezt az Ádám-Krisztus párhuzamot Pál apostol már a Római levélnél korábban keletkezett korinthusi levelek megírásakor is használta. Bár Krisztus páratlan és egyedülálló, hiszen ő Isten és ember volt egy személyben, Pál mégis úgy látta, hogy szabad Ádámot és Krisztust egybevetni és egymással összehasonlítani, ellenpontosítani. Ádám az, akiben csírájában benne van az egész emberi nem, az egész emberi történelem – a Máriától született bűntelen Krisztust is beleértve. Ő, Ádám az évszázadokkal később megszületett Krisztusnak is az őscsírája, ősképe tehát. És ez megfordítva is igaz: Isten ősképmása minden em-

ber és az ő Lelkétől született, Krisztus arcú is lehet minden ember.

Ádámot a mulandó világ első halandó embereként mutatja be Pál. Jézus Krisztust pedig a második, az utolsó, az új Ádámként. Aki az eljövendő világ képviselője.

Egyik is, másik is, Ádám és Jézus Krisztus is egy-egy láncsor kezdőszeme. Ádám által jött a bűn és a bűn által a halál a világba. Jézus Krisztus által [pedig] Isten kegyelme és [karácsonyi] ajándéka áradt ki sokakra. (5,12.15)

„Amit ők ketten hoztak, az sokakra elhatott. Amint egy kavics, amit a tó sima tükörére dobnak, egy ponton megtöri a mozdulatlan vizet és egyre szélesebb körű hullámgyűrűket indít meg, úgy hatott egyre szélesebb körben és hat ma is az emberiség történetében a két Ádám.

Az első Ádám az engedetlenség bűnének a követ dobta a teremtés tavába, [attól] az élet vize megzavarodott, s nyomában a halál elhatott minden emberre. – írja Scholz László (37) – Ádám fiainak lenni [ezért] annyi, mint bűnre való hajlammal születni és ezért testünkben hordozni a halált.”

Cserháti Sándor az első Ádám hatását az öröklés folyamatához hasonlítja. Idézem: „A történelem sodrában élő embert meghatározza az öröklés, a le-származás révén érvényesülő folytonosság. Az első ember ott az Édenkertben nem csak a „saját bőrét vitte a vásárra”, hanem magatartása és cselekedetei egyetemlegesen minden utódjának sorsát is meghatározták. Ebből a sorsközösségből nem tud kilépni

senki, és a láncolat csak akkor szakadhat meg, ha egy másik, erőteljesebben ható leszármazás érvényesül.” (Cserhádi 716)

Örökölt sors c. könyvében Orvos Tóth Noémi azt állítja, hogy e láncolat megszakításában, negatív meghatározottságaink felszámolásában a transzgenerációs önismereti utazásnak komoly szerepe lehet. Hiszen, ahogy összegzi is könyve lényegét:

„Az életünkben megtapasztalt elakadásaink, szorongásaink, visszahúzó negatív mintáink, kudarcos párkapcsolataink, de akár testi tüneteink gyökerei is [sokszor] a távoli múltba nyúlnak vissza. Felmenőink traumái, feldolgozatlan veszteségei és félelmei, kapcsolati törései, korlátozó hiedelmei a halálukkal sem enyésznek el, hanem bennünk élnek tovább, mind ott visszhangoznak a mindennapjainkban, láthatatlan, de súlyos örökségként formálva sorsunkat. A mélyreható megrázkódtatások, a szeretethiány, a kapcsolati törések generációról generációra adódnak tovább. És öntudatlanul mi magunk is a fájdalom és bizalmatlanság negatív mintázatait visszük tovább és adjuk át gyermekeinknek.”

A pszichológusnő szerint a „titkok, tabuk és kimondatlanságok helyett a tisztánlátás segíthet abban, hogy megszakítsuk a traumák tovagyűrűző köreit.”

Emberi oldalról ebből a felmenőink vétkeivel és problémáival való szembenézésből – és ezzel együtt a saját önvizsgálatunkból és bűnbánatunkból – valóban származhat kapcsolati és életvitelbeli gyógyulás. De ehhez még elengedhetetlenül szükséges az is, hogy az életünkben erővel hatni kezdjen az a másik, az első Ádáménál erőteljesebb, Jézus Krisztustól eredő leszármazás. A bőségesen áradó isteni kegyelem révén. Az Isten lelke által ihletett hit és az újjászületés, ahogy Jézus mondta a zsidók egyik vezető emberének és tanítójának, Nikodémusnak: a felülről születés, a Lélektől születés révén. (Jn 3,1-21)

Aki így születik, annak az életét nem kell örökölt sorsának meghatároznia. Aki így születik, az új lappal indulhat. Mert Isten kegyelmet gyakorol ezer ízig azokkal, akik akik közelednek hozzá, akik szeretik őt, és megtartják parancsolatait.

Egy hittanos gyerek a „Mi jut eszedbe a kereszt

formájáról?” kérdésre azt felelte: „Aki kitarja a karját, annak kereszt alakja lesz.” Isten felénk áradó szeretete, kegyelme és megbocsátani akarása is ilyen. Ölelő karját mutatja felénk – az ő képmását bűnös voltunkkal együtt is magunkon hordozó teremtményei felé – Krisztus keresztjében. 141-es karácsonyi énekünk 4. versében erről így énekelünk:

Mi késztetett, hogy értünk Elhagyd a
mennyekeket,

És vállald emberlétünk? A mentő szeretet!

Az egész nagy világot És sok sébét-baját,
Mit irgalmad jól látott, Te így öleled át.

A mennyet elhagyó, az emberlétet vállaló Jézust adta nekünk Isten – minden idők legnagyobb karácsonyi ajándékául. Nem a fa alá – hanem a fára. Mentő szeretetből. Azért, hogy ne a bűn és a halál, hanem a kegyelem és az élet győzzön és uralkodjon bennünk.

A bűn és a halál része mindannyiunk földi létezésének. Zsidókénak is, pogányokénak is, mindenkiének. Az alapigénken megemlített mózesi törvénynek is az lett a szerepe, hogy Izrael fiait ráébressze: ők is osztoznak a pogányokkal ebben a bűnös létezésben. Mindenki vétkezik, nem tudunk nem vétkezni. Isten akarata azonban az, hogy zsidók és pogányok közösen és minél többen osztozzanak abban a sorsban is, hogy Krisztus hatalmas kereszt-öleléséért igaz emberek lehetnek. Örök élet és üdvösség örökösei. A bőségesen áradó isteni kegyelem, a hit, a Lélektől való újjászületés, és a Lélek életünket és gondolkodásunkat szabadságra szabadító, megszentelő munkája révén. (Pecsuk 256)

A mai igehirdetés hangfelvételét egy olyan ikonnak a képével osztjuk majd meg, melyen a halálon győzelmet aratott, feltámadt Krisztus és az első emberpár, Ádám és Éva látható. Erős, kinyújtott karal fogja Krisztus mindkettő kezét. Tartja, megtartja őket, s bennük az egész emberiséget, engem és téged is. Ezért kellett az isteni kisednek földre jönnie, megszületnie. Lássuk meg benne mi is Megtartónkat, életünket, igazságunkat és üdvösségünket, melyet Isten számunkra elkészített, és térjünk otthonainkba békességgel. Imádkozzunk!

Ima

Köszönjük neked Istenünk Jézus Krisztust, a mi Urunkat és a vele érkező áldást, igazságot, kegyelmet, üdvösséget, földi és örök életet. Hála néked kimondhatatlan jószágodért!

Ének: 137,5

Ó, jöjj, megváltó Jézusom, A szívem néked megnyitom. Tevéled tér be gazdagon Az élet és az irgalom. Szentlelked által járj velünk, Míg hozzád mennybe érkezünk, S ott mondunk majd neked Dicsérő éneket!